

Kwestia doręczenia pełnomocnikowi drugiej strony wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku/postanowienia pod obecnym brzmieniem przepisów KPC

Autor: Natalia Świątko

Obszerna nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego, która weszła w życie w dniu 7 listopada 2019 r. nie wprowadziła zmian w paragrafie 1(1) art. 132 k.p.c. wymieniającym pisma, których nie dotyczy obowiązek doręczenia między profesjonalnymi pełnomocnikami. Przepisy nadal milczą na temat doręczenia profesjonalnemu pełnomocnikowi drugiej strony wniosków o uzasadnienie wyroku czy postanowienia.

Ugruntowany w praktyce brak obowiązku doręczenia profesjonalnemu pełnomocnikowi drugiej strony wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku/postanowienia wynikał *de facto* z dotychczasowej linii orzeczniczej. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że „artykuł 132 § 1 k.p.c. dotyczy pism, które wymagają doręczenia przeciwnikowi, gdyż niosą w sobie informacje istotne dla niego w prowadzonym postępowaniu, rzutujące na potrzebę i kierunek podejmowanych czynności procesowych. **Pisma zawierające oświadczenia czy wnioski dla drugiej strony obojętne nie podlegają regułom art. 132 § 1 k.p.c.** Wyłączenia przewidziane w art. 132 § 1¹ k.p.c. dotyczą tylko pism objętych zakresem § 1, nie dają natomiast podstawy do budowania dychotomicznego podziału na niepodlegające bezpośredniemu doręczeniu pisma wymienione w art. 132 § 1¹ k.p.c. i wszystkie inne, których doręczenie między profesjonalnymi pełnomocnikami jest obowiązkowe. **Wniosek o sporządzenie uzasadnienia informuje jedynie, że strona chce uzyskać na piśmie motywy rozstrzygnięcia. Jego znaczenie procesowe dla strony przeciwnej ogranicza się do przesunięcia w czasie daty ewentualnego uprawomocnienia się orzeczenia, nie jest to jednak skutek, któremu strona ta swoim działaniem mogłaby zapobiec. Samo złożenie wniosku nie dotyczy przeciwnika, nie pozwala mu przygotować się do obrony, ponieważ na tym etapie nie wiadomo, czy strona składająca wniosek w ogóle zaskarży orzeczenie**” [vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2015 r. sygn. akt II PK 265/14].

Czy pod znowelizowanymi przepisami Kodeksu postępowania cywilnego sądy albo strony mogą zacząć wymagać, aby pełnomocnikowi drugiej strony został doręczony odpis wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku/postanowienia?

Jednym z argumentów, który może przemawiać za tym, że sądy zaczną inaczej interpretować art. 132 k.p.c. jest nowy, dodany paragraf 1(3) do art. 132 k.p.c., który stanowi, że:

§ 1 (3). Pisma procesowe z załącznikami, z wyłączeniem pism wymienionych w § 1 (1), adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem wyłącznie w formie elektronicznej, jeżeli złożą sądowi zgodne oświadczenia odpowiedniej treści i podadzą do wiadomości sądu używane do tego dane kontaktowe, w szczególności adres poczty elektronicznej lub numer faksu. Oświadczenia nie podlegają odwołaniu, a zastrzeżenia warunku lub terminu uważa się za niebyłe. Na zgodny wniosek stron lub w innych uzasadnionych przypadkach sąd zarządza odstąpienie od takiego sposobu doręczania.

Brzmienie powyższego przepisu sprawia wrażenie, jakoby katalog tych pism z par. 1 art. 132 k.p.c. (1) [który się nie zmienił] był teraz enumeratywny. Jednakże, zgodnie z nowelizacją doręczenia pism między pełnomocnikami mają odbywać się docelowo w formie elektronicznej – w związku z czym strona, która chciałaby kontestować poprawność doręczenia (iż nie otrzymała takiego wniosku) – miałaby nie lada problem bez wzywania biegłego informatyka.

Z drugiej strony, nowelizacja k.p.c. wprowadza obowiązek opłacenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku. Taki wydatek strony może zostać zaliczony do kosztów sądowych, które poniosła strona wygrywająca i których zaskarżenie jest dopuszczalne na mocy przepisu art. 394 § 1 pkt 6 k.p.c.

Strona może złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów uiszczenia opłaty od takiego wniosku, co z kolei druga strona powinna móc zaskarżyć. Wydaje się, że w przedmiotowym przypadku, wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku/postanowienia złożony wraz z wnioskiem o zwolnienie od uiszczenia opłaty od takiego wniosku powinien zostać doręczony pełnomocnikowi drugiej strony, aby zapewnić stronie taką możliwość.

Jeżeli podobne zagadnienie wystąpi w praktyce – może ono wpłynąć na zmianę linii orzeczniczej sądów.